

Projectafwijkingsbesluit 'Zonneveld Schampsteeg, Ede'

Omgevingsvergunning artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3° Wabo

Augustus 2022
Versie: definitief

Inleiding

De ontwerp-omgevingsvergunning 'Zonneveld Schampsteeg, Ede' heeft vanaf donderdag 28 april tot en met woensdag 8 juni 2022 ter inzage gelegen. De ontwerp-omgevingsvergunning voorziet in een nieuw zonneveld met een oppervlakte van 2,0 hectare aan de westzijde van de A30, ten noorden van Schampsteeg 3 Ede en ten oosten van Meikade 40 Ede. Inclusief landschappelijke inpassing bedraagt de totale oppervlakte van het plan ca. 2,9 hectare.

Er zijn twee zienswijzen ontvangen. De zienswijzen worden in deze nota samengevat en beantwoord. Daarbij geldt overigens dat onderdelen of details die in de samenvatting niet expliciet benoemd zijn, wel in de behandeling zijn betrokken, want de zienswijzen zijn in het geheel beoordeeld.

Ingediende zienswijzen

Ontvankelijkheid

Iedereen kon zienswijzen indienen tegen de ontwerp-omgevingsvergunning. In het geval van zienswijze 1 betreft het een inspraakreactie die reeds ruim voor de zienswijzetermijn is ingediend, maar die in overleg met de indiener als premature zienswijze is aangemerkt. De indiener van zienswijze 1 heeft de premature zienswijze tijdens de zienswijzetermijn nog aangevuld. Zienswijze 2 is binnen de zienswijzetermijn ingediend. Beide zienswijzen zijn ontvankelijk.

Inhoudelijke beoordeling

1. Ingediend door [geanonimiseerd]. Ontvangen op 20 september 2021 (premature zienswijze) en 8 juni 2022 (aanvulling).

1.1. Omvang zonneveld

Inhoud zienswijze

Indiener stelt dat de aanvraag had moeten worden behandeld als groot zonnepark in plaats van als middelgroot zonnepark en daarom ook aan de gemeenteraad had moeten worden voorgelegd. Dit omdat er sprake is van een perceel van 2,9 hectare, waarbij na aftrek van 20% landschappelijke inpassing nog ca. 2,3 hectare netto resteert. Volgens de tekening is het zonneveld ca. 2,2 hectare exclusief onderhoudspaden.

Reactie gemeente

De stelling van indiener over de oppervlakte van het zonneveld is gebaseerd op verouderde kaartbeelden van de ontwikkelaar en vloeit voort uit het feit dat dit deel van de zienswijze prematuur is ingediend. Het totale perceel is inderdaad groter dan 2 hectare, namelijk circa 2,9 hectare. Daarvan wordt echter maximaal 2 hectare gebruikt voor zonnepanelen en onderhoudspaden. De overige grond wordt gebruikt voor landschappelijke inpassing. Volgens de 'Wind- en zonnewijzer' is een middelgroot zonneveld een zonneveld met een netto oppervlak groter dan 150 m² tot en met 2 ha (dit is exclusief de oppervlakte voor de landschappelijke inpassing). In dit geval is dus sprake van een middelgroot zonneveld, waardoor de gemeenteraad zich niet over de aanvraag hoeft te buigen. Op 12 november 2020 heeft de raad namelijk besloten dat een verklaring van geen bedenkingen niet nodig is voor zonnevelden tot en met 2 hectare. Het verouderde kaartmateriaal is inmiddels aangepast en maakt geen onderdeel uit van de ontwerp-omgevingsvergunning zoals die ter inzage heeft gelegen.

1.2. Lokaal eigenaarschap en financiële participatie

Inhoud zienswijze

Lokaal eigenaarschap en financiële participatie ontbreekt. De helft van de panelen wordt verkocht aan zonnepanelendelen.nl, maar dat is niet op Ede gericht.

Reactie gemeente

Er is geen wettelijke regel die bepaalt dat een ruimtelijk plan een ontwikkeling alleen mogelijk mag maken als financiële participatie of lokaal eigenaarschap plaatsvindt. Dit neemt niet weg dat, bijvoorbeeld op grond van gemeentelijk beleid, van een initiatiefnemer kan worden verlangd dat hij

(specifieke) inspanningen verricht op het gebied van financiële participatie of lokaal eigenaarschap. In dit geval is in de 'Wind- en zonnewijzer' een inspanningsverplichting voor de initiatiefnemer opgenomen om financiële participatie mogelijk te maken:

“Financiële participatie: In de praktijk blijkt dat financiële participatie in het project het draagvlak bij omwonenden vergroot. Daarnaast zorgt dit voor betrokkenheid bij de energietransitie-opgave. In het participatieplan moet een initiatiefnemer dan ook aangeven hoe hij zoekt naar een redelijke (financiële) compensatie. Dit kan bijvoorbeeld door financiële participatie mogelijk te maken en daarnaast door lokaal te investeren in de ruimtelijke kwaliteit via bijvoorbeeld een gebiedsfonds.”

Voor zonnevelden tot en met 2 hectare bevat de 'Wind- en zonnewijzer' geen concrete uitgangspunten voor financiële participatie. Bovendien bevat de 'Wind- en zonnewijzer' geen resultaatverplichting. Er is in dit gemeentelijk beleid geen harde randvoorwaarde neergelegd waaraan de consequentie is verbonden dat het plan niet mag worden vastgesteld als een vorm van financiële participatie ontbreekt. Het beleid brengt uitsluitend de wens tot uitdrukking dat voldoende maatschappelijk draagvlak wordt verkregen en de wens inwoners financieel te laten participeren bij de planvorming. Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat hij zich inspant om aan deze wensen te voldoen.

Met betrekking tot het zonneveld aan de Schampsteeg heeft de initiatiefnemer, zoals vermeld in het 'Verslag participatieproces' dat als bijlage 6 bij de toelichting op de ontwerp-omgevingsvergunning is gevoegd, geprobeerd een samenwerking aan te gaan met de lokale energiecoöperatie Vallei Energie. Een verdere verkenning van een samenwerking werd door Vallei Energie echter niet zinvol geacht, gelet op de relatief beperkte oppervlakte van het zonneveld.

Er zijn vanuit de bevolking (nog) geen andere initiatieven geweest om tot gedeeld eigenaarschap te komen tegen een marktconforme prijs. Daarom houdt de initiatiefnemer voorlopig de route van obligatie uitgifte aan. Dit gebeurt in samenwerking met Zonnepanelendelen. Zonnepanelendelen is een crowdfundingplatform gericht om mensen te laten deelnemen in zonneprojecten. Vanaf 25 euro kan met een laag risico worden deelgenomen in een zonneproject en een rendement worden verwacht in de vorm van een rente uitbetaling.

Wat betreft de lokale participatie heeft de initiatiefnemer aangegeven dat het proces als volgt in zijn werk gaat:

1. Zonnepanelendelen en de initiatiefnemer (na overleg met belanghebbende zoals de gemeente) bepalen de randvoorwaarden van het project voor lokale deelname. Onder deze randvoorwaarden wordt volstaan;
 - A. Welke postcodes onder lokale deelname vallen;
 - B. Wat voor een bedrag er gewenst wordt op te halen via lokale deelname;
 - C. Hoe lang de lokale deelname open blijft staan.
2. Zonnepanelendelen creëert een crowdfundingspagina op haar website.
3. Deze pagina is in het begin alleen zichtbaar voor lokale inwoners. Dat blijft zo totdat het streefbedrag is behaald, of wanneer er zoveel tijd verstreken is dat het niet langer zin heeft;
4. Hierna opent de pagina voor een groter gebied, dit kan in eerste instantie een uitbreiding naar meer postcodes zijn, maar kan ook direct landelijk zijn (in goed overleg tussen partijen);
5. Het totaal opgehaalde bedrag wordt ingebracht in het project als vreemd vermogen en wordt afgelost met rente aan de verstrekkers.

Op basis van het bovenstaande heeft de initiatiefnemer in onze optiek in voldoende mate voldaan aan de inspanningsverplichting om financiële participatie mogelijk te maken.

1.3. Participatie bij planuitwerking

Inhoud zienswijze

Er is niet of nauwelijks aan de wensen van indiener voldaan in het kader van de participatie over de planuitwerking. Zo was een oost-west opstelling (waarbij de indiener niet tegen de achterkant van de panelen zou aankijken) niet mogelijk omdat dit zou leiden tot minder energieopbrengst.

Reactie gemeente

Net als bij de hierboven besproken financiële participatie, bestaat ook voor participatie over de ruimtelijke uitwerking van een plan geen wettelijke regel die bepaalt dat een ontwikkeling alleen doorgang mag vinden indien daar voldoende draagvlak in de omgeving voor bestaat. Draagvlak voor het plan bij de omwonenden is niet van doorslaggevend betekenis. Dit betekent uiteraard niet dat het aspect draagvlak geen enkele rol speelt in de besluitvorming. Het streven naar draagvlak vormt een belangrijk aspect dat zich vertaalt in de belangenafweging die het bevoegd gezag bij de beoordeling van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het voorziene zonneveld dient te maken.

Van een initiatiefnemer kan, bijvoorbeeld op grond van gemeentelijk beleid, worden verlangd dat hij (specifieke) inspanningen verricht die zijn gericht op het informeren van omwonenden en het verwerven of vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor de gewenste ontwikkeling. Het niet behoorlijk nakomen van een dergelijke inspanningsverplichting kan voor het bestuursorgaan reden zijn de gewenste medewerking niet te verlenen. In dit geval is in de 'Wind- en zonnwijzer' een inspanningsverplichting voor de initiatiefnemer opgenomen om draagvlak te zoeken via een omgevingsdialoog.

“(Proces)participatie omgeving: initiatiefnemers hebben de verplichting om de directe omgeving door de omgevingsdialoog te betrekken bij hun initiatief en betrekken dit bij het participatieplan. De gemeente biedt ondersteuning bij het opstellen van dit participatieplan en hanteert daarbij de uitgangspunten uit de Edese participatieaanpak.”

Een goed gesprek over het plan met de buurt kan het begrip en draagvlak vergroten en haalt informatie op, zodat het plan zo goed mogelijk past in zijn omgeving. En wellicht, in combinatie met andere opgaven, meerwaarde kan bieden. Naast draagvlak en begrip kan er ook een (kwalitatief) beter plan ontstaan door participatie met de omgeving. De gemeente Ede vindt het dan ook belangrijk dat initiatiefnemers de directe omgeving met een omgevingsdialoog betrekken bij hun initiatief. De uitkomsten van de omgevingsdialoog worden door de gemeente betrokken bij de beoordeling van het plan.

In de 'Wind- en zonnwijzer' is echter geen resultaatverplichting opgenomen. Er is in dit gemeentelijk beleid niet een harde randvoorwaarde neergelegd waaraan de consequentie is verbonden dat het plan niet mag worden vastgesteld als draagvlak ontbreekt. Het beleid brengt de wens tot uitdrukking dat voldoende maatschappelijk draagvlak wordt verkregen en de wens inwoners te laten participeren bij de planvorming. Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat hij zich inspannt om aan deze wensen te voldoen.

Met betrekking tot het zonneveld aan de Schampsteeg heeft de initiatiefnemer een omgevingsdialoog gevoerd. Een uitvoering verslag van deze dialoog is opgenomen in het document 'Verslag participatieproces' dat als bijlage 6 bij de toelichting op de ontwerp-omgevingsvergunning is gevoegd. Uit dit document blijkt dat de initiatiefnemer zich redelijkerwijs voldoende heeft ingespannen om draagvlak te zoeken in de vorm van meerdere bijeenkomsten en gesprekken. Korthedshalve wordt voor de inhoud van de bijeenkomsten verwezen naar het genoemde verslag.

Meer specifiek heeft de initiatiefnemer naar aanleiding van een verzoek van de indiener van de zienswijze de hoogte van de zonnepanelen al enigszins verlaagd (met 15 cm). Een verdere verlaging van de panelen bleek niet mogelijk omdat voor het onderhoud van het terrein het voornemen is om schapen te laten grazen.

Een zuid-opstelling levert meer energie per paneel dan een (door indiener van de zienswijze gewenste) oost-west opstelling. Het ontwerp van een zuid-opstelling is daarom meer extensief, wat betekent dat de bodem meer licht ontvangt onder de panelen, wat weer goed is voor de plaatselijke bodemkwaliteit en de biodiversiteit. Tevens is er aan de noordzijde (en westzijde) een haag voorzien die het zicht op de panelen grotendeels wegneemt.

Daarnaast is bij de omgevingsvergunning een ruimtelijke onderbouwing gevoegd en heeft een zorgvuldige belangenafweging plaatsgevonden. Aan het algemeen belang (o.a. duurzame energieopwekking, zorgvuldige landschappelijke inpassing, inspanning voor omgevingsdialoog) wordt een groter gewicht toegekend dan aan het belang van omwonenden (o.a. verlies agrarische grond, behoud bestaande landschap, beperking uitzicht en gebrek aan draagvlak).

1.4. Alternatieven

Inhoud zienswijze

Indiener vindt dat eerst naar andere voorkeuren moet worden gekeken voordat de vergunning wordt verleend. Zo hebben indiener en andere omwonenden hun daken al aangeboden aan de ontwikkelaar.

Reactie gemeente

In de 'Wind- en zonnewijzer' is opgenomen dat de Edese zonneladder alleen geldt bij de afweging en inpassing van middelgrote en grote initiatieven op perceelsniveau. De zonneladder helpt bij het beoordelen van de geschiktheid van een initiatief voor duurzame energie op perceelsniveau.

Bovenstaande betekent dat alleen wordt gekeken naar het perceelsniveau van het initiatief. Er wordt dus niet gekeken naar de overige gronden die een initiatiefnemer in eigendom heeft of naar gronden en daken die geen eigendom van een initiatiefnemer zijn.

Op de locatie aan de Schampsteeg zijn geen gebouwen met daken aanwezig (trede 1). Hoewel sprake is van dubbel ruimtegebruik, gaat het bij dit initiatief niet om de voorbeelden uit trede 2. Verder is de locatie niet gelegen op gronden die op langere termijn zijn bestemd voor een bouwbestemming (trede 3). Gezien de ligging en het huidige agrarisch gebruik valt de planlocatie onder trede 4 (landbouwgrond). Bij voorkeur vindt bij een zonnepark op deze gronden ook dubbel ruimtegebruik plaats. Hierbij is in dit geval sprake van dubbel ruimtegebruik door het combineren van het zonnepark met de volgende functies:

- Een ecologische verbindingszone wordt aangelegd waarmee de verschillende groenstructuren met elkaar verbonden worden. Hiermee wordt de biodiversiteit gestimuleerd. Tevens worden hekwerken en gaasafscheiding voorzien van een faunapassage door ze 20 cm van de grond te plaatsen;
- De brede stroken met inheemse bloemrijke en kruidenrijke grassen versterken de biodiversiteit op het perceel;
- De brede stroken met bloemrijke en kruidenrijke grassen bieden leefgebied aan verschillende insecten en (kleine) diersoorten;
- De flora en fauna van het gebied en haar omgeving worden versterkt door toepassing van afwisselende groenstructuren; hoge struikgewassen en bomenrijen ter plaatse van de ecologische verbindingszone en lage inheemse gras-, bloem- en kruidensoorten ter plaatse van de omrandingen en/of diagonale verbindingszone.

Verder geeft de Edese zonneladder geen volgtijdelijkheid aan, maar maximale benutting van de verschillende opties. Het doel voor 2022 is om 132.000 zonnepanelen op daken en 50 ha zonnepanelen in het veld te hebben gerealiseerd. Voor middelgrote zonnevelden geldt daarnaast op dit moment geen maximum aan initiatieven dat tegelijkertijd in behandeling kan worden genomen.

Kortom, het initiatief voldoet aan de Edese zonneladder.

Daarnaast voldoet het initiatief ook aan het nationale en provinciale beleid voor zonnevelden. Ten aanzien van het provinciale beleid en de provinciale regels wordt korthedshalve verwezen naar respectievelijk paragraaf 3.1 en paragraaf 3.2 van de toelichting bij de ontwerp-omgevingsvergunning.

Wat betreft het genoemde aanbieden van daken is initiatiefnemer op het aanbod van de indiener van de zienswijze en de andere omwonenden ingegaan door het aanbieden van een vrijblijvende en kosteloze analyse voor de mogelijkheden wat betreft de realisatie een zonne-installatie op de betreffende daken. Hierbij heeft de initiatiefnemer de omwonenden een, voor de analyse benodigde, vragenlijst gestuurd. Initiatiefnemer heeft moeten constateren dat geen van de omwonenden hierop heeft gereageerd en zodoende heeft initiatiefnemer geen analyse kunnen maken.

1.5. Petitie

Inhoud zienswijze

Indiener geeft aan dat er een online-petitie is gestart en verzoekt om de daarin genoemde argumenten als zienswijze te beschouwen. Deze argumenten zijn:

- a) Goede vruchtbare landbouwgrond wordt gebruikt voor zonneweide (industrieel), in tegenspraak met EU-richtlijn.
- b) De koop- en huursom van landbouwgrond wordt opgedreven.
- c) Het landschap verloedert door opstelling tot 2,5 m hoog in grote eenzijdig gerichte oppervlakten. Het open landschap wordt vervuild. Dit is niet goed te praten met een omtuining van 20% van het perceel oppervlak.
- d) De biodiversiteit verbetert ten ongunste van de landbouw. Besdragende struiken en zaadzaaiende bermvegetatie geven extra druk en kosten op omliggende landbouwgrond. En vermindering in voedselopbrengsten en kwaliteit.
- e) Biodiversiteit in vorm van bodemleven verdwijnt met de vruchtbaarheid van de grond. Er moet bemest worden wil de grond over 25 jaar nog landbouwgrond zijn en geen zandverstuiving.
- f) Het ecologisch klimaat wordt verstoord. Geen nestgelegenheid voor weidevogels (kievit) en leefgebied ooievaar.
- g) Er is geen jachtbeheer mogelijk. Toename van knaagplaagdieren (schuil/nestgelegenheid en voedsel door bessen en zaden).
- h) Mogelijke schuil- en nestgelegenheid voor de vos. Met nadelige gevolgen voor kippenfarms.
- i) Toegangspad is niet duurzaam met zand-leem, schelp of lava revel, maar grondvervuilend met steenpuin (onwenselijk).
- j) De ontwikkeling van een zonnepark is de laatste voorkeur. Maar de kans is groot dat deze zonneparken de eerdere voorkeuren in de weg staan door overbelasting van het net.
- k) Ontwikkeling en eigendom ligt bij een buitenlandse firma met weinig tot geen betrokkenheid bij de omgeving. Het commerciële doel wordt vóór plaatselijke wensen geplaatst.
- l) De gemeente moet juist die vormen van zonne-energie stimuleren die minder impact hebben op het landschap, zoals zonnepanelen op daken.

Reactie gemeente

a) Onduidelijk is op welke EU-richtlijn wordt gedoeld. De stelling van reclamant wordt in de zienswijze ook niet nader onderbouwd. Voor de onderbouwing dat de ontwikkeling plaatsvindt op landbouwgrond wordt verwezen naar het antwoord onder 1.4.

b) Voor zover een prijsstijging van landbouwgrond in de omgeving ruimtelijk relevant zou zijn, geldt dat in de belangenafweging een zwaarder gewicht wordt toegekend aan het algemeen belang van duurzame energieopwekking. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het feit dat het plan leidt tot een zeer geringe afname van de beschikbare landbouwgronden. Het Edese buitengebied bestaat uit ca. 11.000 hectare aan agrarische grond en ca. 19.000 hectare aan natuur. Volgens een onderzoek van de WUR met de titel 'Het voedsellandschap van Ede' bedraagt de oppervlakte aan agrarisch cultuurlandschap in Ede ca. 7.652 hectare. Het zonnenveld heeft een netto-oppervlakte van 2,0 hectare en een bruto-oppervlakte van ca. 2,9 hectare (netto-oppervlakte + landschappelijke inpassing). Als wordt gekeken naar de totale oppervlakte aan agrarische gronden, dan leidt dit project tot een geringe afname van respectievelijk 0,018% (netto-oppervlakte) en 0,026% (bruto-oppervlakte). Als wordt gekeken naar de totale oppervlakte aan agrarische cultuurgronden, dan leidt dit project tot een geringe afname van respectievelijk 0,026% (netto-oppervlakte) en 0,038% (bruto-oppervlakte).

c) Uiteraard heeft het zonnenveld landschappelijke impact. Het zonnenveld wordt echter zorgvuldig landschappelijk ingepast, waardoor het zicht op het zonnenveld wordt verzacht. Bij het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan is getoetst aan de geldende kaders voor het buitengebied, waaronder het beeldkwaliteitsplan buitengebied Ede uit 2011 en het programma buitengebied uit 2016. Zo is o.a. het bestaande landschap uitgebreid omschreven en is gekeken naar de ruimtelijke kenmerken. Aan de hand van het geldende beleid is een analyse met uitgangspunten voor het landschap opgesteld. Voor een uitgebreide motivering wordt verwezen naar het landschappelijk inpassingsplan en paragraaf 4.9 van de toelichting. Bovendien blijft de landschappelijke inpassing behouden na verwijdering van het zonnenveld (na 25 jaar).

d) Zoals in het 'Verslag participatieproces' aangegeven en vastgelegd in het inrichtingsplan worden de randen van het park afgeschermd met inlandse heesters en bomen. Het overwaaien van "ongewenste" vegetatie op de nabijgelegen landbouwgronden zal dan ook beperkt zijn en waarschijnlijk niet groter zijn dan het risico dat er nu ligt met de vegetatie die langs de snelweg en de gemeentelijke ecologische verbindingzone is gelegen.

e) Er worden geen chemicaliën en drijfmest gebruikt bij het onderhouden van het zonneveld. Gedurende lange tijd wordt minder en met minder zware machines over de grond gereden. Mogelijk heeft dit juist positieve gevolgen voor de bodem. Wat exact het gevolg is van schaduw op de lange termijn is nog niet onderzocht. Het plan is verder getoetst aan de aspecten bodem en water. Uit deze toetsing blijkt dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Hierbij wordt verwezen naar paragraaf 4.5 en 4.6 van de toelichting op de ontwerp-omgevingsvergunning.

Verder is in het 'Verslag participatieproces' ook reeds aangegeven dat het klopt dat, wanneer er gedurende 25 jaar geen aanvullende bemesting plaatsvindt, de eigenschappen van de grond veranderen. Wat echter wel gebeurt is dat de grond tot rust kan komen en de in de grond aanwezige micro-organismen de kans krijgen zich te herstellen. Dit leidt dan tot een betere situatie. Het maaibeeld zal zodanig worden afgesteld dat het gebied in fasen 1- of 2x per jaar zal worden gemaaid. Hierdoor behoudt het gebied het gehele jaar door voldoende onderbegroeiing voor insecten als bijen en vlinders. Hierbij zal het maaisel worden afgevoerd. De top laag van de bodem zal daardoor wat verschrompelen zodat het gezaaide kruidenmengsel kans krijgt uit te groeien en vergrassing wordt verminderd. De samenstelling van de grond verandert, maar dat betekent niet dat deze per definitie onvruchtbaar wordt. In de loop der tijd zal door het niet gebruiken van aanvullende bemesting en bestrijdingsmiddelen en het verder met rust laten van de grond het bodemleven zich ontwikkelen. De gronden behoeven ook niet aan dezelfde kwaliteitseisen te voldoen als bij agrarisch gebruik, omdat deze na 25 jaar onderdeel gaan uitmaken van de ecologische zone die er al ligt.

f) In de rapportage 'Quickscan natuurtoets' (bijgevoegd bij de ontwerp-omgevingsvergunning) is beschreven dat er geen nadelige ecologische gevolgen worden voorzien, indien voldoende rekening wordt gehouden met broedvogels. Ten aanzien van de ooievaar, die de indiener specifiek noemt, geldt dat tijdens het veldbezoek geen ooievaars zijn aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving. Het plangebied is niet geschikt als nestlocatie voor deze soort. Sporadisch kan een overvliegend exemplaar in het plangebied worden waargenomen. Van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Voor zover de indiener van de zienswijze stelt dat het ecologisch klimaat wordt verstoord, geldt verder dat in de genoemde natuurtoets is geconcludeerd dat het plangebied een kaal akkerperceel betreft met weinig natuurwaarden. Door de geplande ontwikkeling, naar een biodiverse inrichting met onder andere mogelijkheden voor de ontwikkeling van bloemrijke en soortenrijke vegetaties, worden de natuurwaarden in het gebied sterk vergroot. Voor diverse vogelsoorten ontstaat er een structuurrijk gebied met broedgelegenheid voor bodembroeders en soorten van ruigte en struweel als fazant, gele kwikstaart en grasmus. Deze ontwikkeling zal ook positief uitvallen voor diverse grondgebonden zoogdieren en vogelsoorten als buizerd, huismus, kerkuil en steenuil (toename voedsel in de vorm van insecten en meer rust- en verblijfmogelijkheden).

g) Door de inrichting van het gebied wordt een toename van biodiversiteit beoogd. Vossen en knaagdieren maken onderdeel uit van de biodiversiteit en worden niet als zodanig als plaagdieren gezien. Er is ook geen aanleiding te veronderstellen dat de inrichting van het zonnepark er toe leidt dat populaties overlast gaan veroorzaken. Elke soort heeft haar functie in het ecosysteem. Muizen staan op het menu van de vos (en andere predatoren) en soorten houden zichzelf daarmee onderling in stand/in toom.

h) Zie het antwoord onder g.

i) Op basis van het Besluit bodemkwaliteit mogen alleen materialen worden toegepast of hergebruikt die daarvoor gecertificeerd zijn en geen bodemverontreinigingen veroorzaken. Het toe te passen steenpuin van het toegangspad zal daardoor in principe herbruikbaar zijn, als het zijn functie verliest. In algemene zin wordt het hergebruik van materialen, die daarvoor aantoonbaar geschikt zijn, gezien als duurzaam vanwege het circulair gebruik van grondstoffen. Ook toepassing van andere materialen, die voldoen aan het Besluit bodemkwaliteit, is toegestaan, naar keuze van de initiatiefnemer.

j) Voor het antwoord op dit deel van de zienswijze wordt verwezen naar het eerdere antwoord onder 1.4. Wat betreft de stelling dat het zonnepark zou leiden tot overbelasting van het net en het daarmee onmogelijk maken van andere voorkeursoplossingen, geldt dat het volgende:

De energie die wordt opgewekt door zonnepanelen wordt geleverd aan het elektriciteitsnetwerk. Binnen het elektriciteitsnetwerk zijn verschillende elektriciteitsnetten:

- Laagspanningsnet: het laagspanningsnet ligt overal waar elektriciteit verbruikt wordt. Hier zijn bijvoorbeeld alle voedingspunten voor woningen op aangesloten. Kleinere zonnenvelden kunnen hierop worden aangesloten. Maar alleen als er ruimte is op het elektriciteitsnetwerk.
- Middenspanningsnet: dit verbindt het hoogspanningsnet met het laagspanningsnet. In het middenspanningsnet zijn onderstations en regelstations opgenomen. Is er ruimte beschikbaar op de middenstations? Dan kunnen daar middelgrote zonnenvelden op worden aangesloten.
- Hoogspanningsnet: grote zonnenvelden worden aangesloten op een onderstation van Liander of op het hoogspanningsnet van TenneT. Dit hangt af van de grootte en locatie. TenneT is de landelijke beheerder van het hoogspanningsnet in Nederland.

De stroom die op het zonnenveld aan de Schampsteeg wordt opgewekt dient aan het net te worden terug geleverd, zodat deze vervolgens verder gedistribueerd kan worden naar potentiële afnemers. Het transportverdeelstation waar het onderstation van zonnenveld Schampsteeg op zal worden aangesloten ligt op 450 meter afstand aan de zuidzijde van het terrein. De initiatiefnemer heeft een offerte aangevraagd en aanbetaald, waardoor de capaciteit gereserveerd is en aansluiting op het net zeker is. De aansluiting van het zonnenveld aan de Schampsteeg was definitief toegezegd voordat TenneT op 2 september 2021 de congestiemelding voor teruglevering van stroom aan het net voor Gelderland afkondigde. Voor nieuwe grote zon- en windinitiatieven die voor 2 september 2021 nog geen aansluitingsreservering van Liander hadden is het voorlopig niet mogelijk om een aansluiting op het net te krijgen, omdat het hoogspanningsnet in Gelderland de grens heeft bereikt voor teruglevering van elektriciteit.

Projecten met een opwekvermogen van ongeveer meer dan 150 zonnepanelen vallen onder de congestiemelding van TenneT. Voor kleinere opwekprojecten voor kleinverbruikers is aansluiting op het elektriciteitsnet nog wel mogelijk als het laagspanningsnet in dat deel van Ede daar voldoende ruimte voor heeft. De congestiemelding van TenneT geldt namelijk alleen voor grotere aansluitingen. Opwekprojecten waarbij de opgewekte stroom volledig voor eigen gebruik is en levering aan het net niet nodig is, kunnen sowieso worden gerealiseerd.

k) Voor het antwoord op dit deel van de zienswijze wordt verwezen naar het eerdere antwoord onder 1.2 en 1.3.

l) Voor het antwoord op dit deel van de zienswijze wordt verwezen naar het eerdere antwoord onder 1.4.

2. Ingediend door [geanonimiseerd]. Ontvangen op 16 mei 2022.

2.1 Uitzicht

Inhoud zienswijze

Indieners wonen direct ten zuiden van het plangebied. Het plan zorgt ervoor dat hun weidse uitzicht in noordelijke richting verdwijnt.

Reactie gemeente

Uiteraard is er begrip dat indieners de verandering van het uitzicht betreuren. Er bestaat echter geen recht op een blijvend vrij uitzicht. Dit neemt niet weg dat de gemeente het belang dat de indieners hebben bij het behoud van hun uitzicht moet betrekken in de belangenafweging. Er wordt echter een zwaarder gewicht toegekend aan het belang dat is betrokken bij het realiseren van dit plan (het algemene belang van duurzame energieopwekking). Daarnaast wordt het zonnenveld zorgvuldig landschappelijk ingepast, waardoor het zicht op het zonnenveld wordt verzacht.

2.2 Toegang plangebied en kikkerpoel

Inhoud zienswijze

De ontwikkeling zorgt ervoor dat het gebied straks niet meer te betreden is. Ook bezoeken indieners dagelijks de kikkerpoel die zich op het veld bevindt waar het zonnepark gepland is, dat kan straks niet meer.

Reactie gemeente

Het zonnenveld/park is omheind met een gaashekwerk en zal niet toegankelijk zijn vanwege verzekeringsaspecten. Wel wordt een stuk vrijgehouden voor het plaatsen van bijenkasten waar een lokale bijenvereniging gebruik van kan maken. De meerwaarde voor omwonenden bestaat eruit dat er een gebied ontstaat met een grote biodiversiteit die mogelijk in de toekomst (na 25 jaar) definitief aangesloten kan worden op de gemeentelijke ecologische verbindingszone.

Het aan het plangebied grenzende bosje met poel maakt geen onderdeel uit van het zonnepark Schampsteeg en ligt buiten het hekwerk (daardoor blijft het toegankelijk). De ontwikkeling van het zonnenveld vindt plaats op enige afstand tot dit landschapselement. Tevens wordt de aanwezige waarde vergroot door de toevoeging van opgaande beplanting en verlaging (t.b.v. infiltratievoorziening).

2.3 Verlies landbouwgrond

Inhoud zienswijze

Het plan leidt tot verlies van hoogwaardige landbouwgrond die steeds meer nodig is vanwege wereldwijde voedselschaarste.

Reactie gemeente

Zoals in het antwoord op zienswijze 1 (1.5, onderdeel b) is onderbouwd, leidt het plan slechts tot een minimaal verlies aan landbouwgrond. Dit beperkte verlies weegt in dit geval ook niet op tegen het belang van duurzame energieopwekking.

2.4 Voldoende aanbod stroom

Inhoud zienswijze

De daken in de omgeving liggen al vol met zonnepanelen, dus er is voldoende aanbod van stroom. Overdag is het zelfs mogelijk geld te ontvangen voor stroomverbruik wat wijst op een overschot aan stroom.

Reactie gemeente

Ede maakt zich hard om de klimaatdoelen te realiseren. We sluiten aan bij de landelijke ambitie van 60 procent CO₂-reductie in 2030 en klimaatneutraal in 2050. Daarnaast heeft de gemeente zijn eigen ambitie verwoord in de 'Wind- en zonnewijzer'. Hierbij wordt voor het gemak verwezen naar de toelichting bij de omgevingsvergunning. Dit betekent dat er de komende jaren nog veel nieuwe mogelijkheden voor duurzame energieopwekking moeten worden gecreëerd. Op gemeentelijk schaalniveau is er dus geen sprake van een voldoende aanbod van 'groene' stroom en dus ook geen reden om daarom van de aanleg van het zonnenveld Schampsteeg af te zien.

Dat er, zoals indiener stelt, sprake is van een prijsprikkel om energieverbruik overdag te laten plaatsvinden, heeft eerder te maken met een verandering in het matchen van aanbod en vraag. In totaal blijft er echter behoefte aan meer duurzaam opgewekte energie om de eerdergenoemde doelstellingen te bereiken.

2.5 Alternatieven

Inhoud zienswijze

Indien toch zonnepanelen nodig zijn, dan stellen indieners voor eerst daken of stroken langs snelwegen te gebruiken, maar zeker geen gezonde landbouwgrond.

Reactie gemeente

Voor het antwoord op dit deel van de zienswijze wordt verwezen naar het eerdere antwoord onder 1.4.

Conclusie

Beide zienswijzen leiden niet tot aanpassing van het plan.